

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

25. studenoga 2020.*

„Žalba – Zabranjeni sporazumi – Europska tržišta toplinskih stabilizatora na bazi kositra, epoksidnog sojina ulja i estera – Utvrđivanje cijena, podjela tržišta i razmjena osjetljivih poslovnih informacija – Primjena gornje granice od 10 % prihoda na jednog od subjekata iz sastava poduzetnika – Poništenje odluke kojom se izmjenjuje novčana kazna određena prvotnom odlukom o utvrđivanju povrede – Novčane kazne – Pojam ‚poduzetnik‘ – Solidarna odgovornost za plaćanje novčane kazne – Načelo jednakog postupanja – Dan dospijeca novčane kazne u slučaju izmjene”

U predmetu C-823/18 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 27. prosinca 2018.,

Europska komisija, koju zastupaju, u početku T. Christoforou, P. Rossi i V. Bottka, a zatim P. Rossi i V. Bottka, u svojstvu agenata,

žalitelj,

a druga stranka postupka je:

GEA Group AG, sa sjedištem u Düsseldorfu (Njemačka), koji zastupaju C. Wagner i I. du Mont, *Rechtsanwälte*,

tužitelj u prvostupanjskom postupku,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: A. Arabadjiev (izvjestitelj), predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca drugog vijeća, A. Kumin, T. von Danwitz i P. G. Xuereb, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: M. Longar, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. veljače 2020.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 4. lipnja 2020.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

- 1 Svojom žalbom Europska komisija zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 18. listopada 2018., GEA Group/Komisija (T-640/16; u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2018:700), kojom je taj sud poništio Odluku Komisije C(2016) 3920 *final* od 29. lipnja 2016. o izmjeni Odluke Komisije C(2009) 8682 *final* od 11. studenoga 2009. o postupku primjene članka 81. [UEZ-a] i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/38589 – Toplinski stabilizatori) (u daljnjem tekstu: sporna odluka).

I. Pravni okvir

- 2 Članak 23. stavci 2. i 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. [UEZ-a] (SL 2003., L 1, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 165. i ispravak SL 2016., L 173, str. 108.) propisuje:

„2. Komisija može poduzetnicima i udruženjima poduzetnika odlukom propisati novčane kazne ako bilo namjerno ili nepažnjom:

- (a) krše odredbe članka 81. ili 82. [UEZ-a], ili
- (b) postupaju suprotno odluci kojom se određuju privremene mjere sukladno članku 8. ili
- (c) propuste uskladiti se s obvezom koja je obvezujuća sukladno odluci iz članka 9.

Za svakog poduzetnika i svako udruženje poduzetnika koje sudjeluje u povredi propisa, novčana kazna ne smije prelaziti 10 % njegovog ukupnog prihoda u prethodnoj poslovnoj godini.

Kada se povreda propisa koja nastupa od strane udruženja poduzetnika odnosi na aktivnosti njegovih članova, novčana kazna ne smije prelaziti 10 % zbroja ukupnih prihoda svih članova koji su djelovali na tržištu na kojem je nastupila povreda propisa od strane udruženja poduzetnika.

3. Pri određivanju iznosa novčane kazne uzet će se u obzir težina i trajanje povrede.”

- 3 U skladu s člankom 25. stavkom 5. te uredbe:

„Poslije svakog prekida zastara počinje ponovno teći, ali se postupak ni u kojem slučaju ne može voditi protekom dvostrukog vremena zastare u kojem Komisija nije propisala novčanu kaznu ili dnevnu kaznu. Taj rok se produžuje za vrijeme prekida zastare u skladu sa stavkom 6.”

II. Okolnosti spora i sporna odluka

- 4 Okolnosti spora bile su izložene u točkama 1. do 23. pobijane presude i mogu se sažeti kako slijedi.
- 5 Društvo GEA Group AG (u daljnjem tekstu: GEA) nastalo je tijekom 2005. spajanjem društva Metallgesellschaft AG (u daljnjem tekstu: MG) i jednog drugog društva. MG je bilo holding društvo koje je prije 2000., izravno ili posredstvom društava kćeri, bilo vlasnik društava Chemson Gesellschaft für Polymer-Additive mbH (u daljnjem tekstu: OCG) i Polymer-Additive Produktions- und Vertriebs GmbH (u daljnjem tekstu: OCA).
- 6 Društvo MG prodalo je 17. svibnja 2000. društvo OCG, koje je preimenovano u Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH (u daljnjem tekstu: ACW).

- 7 Nakon prestanka postojanja društva OCA u svibnju 2000., djelatnosti tog društva preuzelo je društvo koje se od 30. kolovoza 2000. naziva Chemson Polymer-Additive AG (u daljnjem tekstu: CPA), koje na dan objave pobijane presude više nije pripadalo grupi kojoj je društvo GEA bilo holding društvo.

A. Odluka iz 2009.

- 8 Komisija je svojom Odlukom C(2009) 8682 *final* od 11. studenoga 2009. o postupku primjene članka 81. [UEZ-a] i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/38589 – Toplinski stabilizatori) (u daljnjem tekstu: Odluka iz 2009.) zaključila da je određeni broj poduzetnika prekršio članak 81. UEZ-a i članak 53. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) od 2. svibnja 1992. (SL 1994., L 1, str. 3.; u daljnjem tekstu: Sporazum o EGP-u) jer su sudjelovali u dvjema skupinama protutržišnih sporazuma i usklađenih djelovanja na području europskog gospodarskog prostora u vezi s, s jedne strane, sektorom toplinskih stabilizatora na bazi kositra i, s druge strane, sektorom toplinskih stabilizatora na bazi epoksidnog sojina ulja i estera (u daljnjem tekstu: sektor ESBO/esteri).
- 9 Komisija je u članku 1. stavku 2. točki (k) Odluke iz 2009. proglasila društvo GEA odgovornim za povredu počinjene na tržištu sektora ESBO/esteri od 11. rujna 1991. do 17. svibnja 2000.
- 10 Njegova odgovornost utvrđena je za cijelo razdoblje povrede, u svojstvu sljednika društva MG, za povredu koje je društvo OCG počinilo od 11. rujna 1991. do 17. svibnja 2000. i povredu društva OCA od 13. ožujka 1997. do 17. svibnja 2000.
- 11 Osim toga, društvo ACW je kao sljednik društva OCG sankcionirano, s jedne strane, za povredu koju je činilo društvo OCG tijekom cijelog razdoblja povrede, odnosno od 11. rujna 1991. do 17. svibnja 2000., i, s druge strane, za povredu koju je činilo društvo OCA od 30. rujna 1999. do 17. svibnja 2000. jer je društvo OCG u potonjem imalo 100-postotni udio.
- 12 Usto, društvo CPA je kao sljednik društva OCG sankcionirano, s jedne strane, za povredu koju je činilo društvo OCA od 13. ožujka 1997. do 17. svibnja 2000. i, s druge strane, za povredu koju je činilo društvo OCG od 30. rujna 1995. do 30. rujna 1999., jer je društvo OCA u potonjem imalo 100-postotni udio.
- 13 Sukladno članku 2. Odluke iz 2009.:
- „[...]
- Za povredu/e u sektoru ESBO/esteri [...] izriču se sljedeće novčane kazne:
- [...]
31. [Društva GEA], [ACW] i [CPA] su [...] solidarno odgovorna za iznos od 1 913 971 [eura];
32. [Društva GEA] i [ACW] su [...] solidarno odgovorna za iznos od 1 432 229 [eura];
- Novčane kazne moraju se platiti u eurima u roku od tri mjeseca od dana obavijesti o ovoj odluci [...]
- 14 Društvo GEA je tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. siječnja 2010. podnijelo zahtjev za poništenje Odluke iz 2009.
- 15 Opći sud odbio je tu tužbu presudom od 15. srpnja 2015., GEA Group/Komisija (T-45/10, neobjavljena, EU:T:2015:507). Ta presuda nije bila predmet žalbe.

B. Odluka iz 2010.

- 16 Društvo ACW je 15. prosinca 2009. skrenulo pozornost Komisije na činjenicu da novčana kazna koja mu je izrečena u Odluci iz 2009. prelazi gornju granicu od 10 % njegova prihoda, koja je dopuštena na temelju članka 23. stavka 2. Uredbe br. 1/2003.
- 17 U tim je okolnostima Komisija 8. veljače 2010. donijela Odluku C(2010) 727 *final* o izmjeni Odluke iz 2009. (u daljnjem tekstu: Odluka iz 2010.).
- 18 U Odluci iz 2010. Komisija je smatrala da novčana kazna izrečena društvu ACW, solidarno sa, s jedne strane, društvima GEA i CPA i, s druge strane, društvom GEA, prelazi gornju granicu od 10 % njegova prihoda, tako da je trebalo izmijeniti Odluku iz 2009.
- 19 Komisija je također pojasnila da iznos novčane kazne izrečen društvima GEA i CPA ostaje nepromijenjen, ali da iznos novčane kazne izrečene društvu ACW treba smanjiti i da Odluka iz 2010. ni na koji način ne utječe na ostale adresate Odluke iz 2009.
- 20 Člankom 1. Odluke iz 2010. izmijenjen je članak 2. drugi stavak Odluke iz 2009. kako slijedi:
„Članak 2. [drugi stavak točka] 31. zamjenjuje se sljedećim tekstom:
,31. a) [Društva GEA], [ACW] i [CPA] su [solidarno] odgovorna za iznos od 1 086 129 [eura];
31. b) [Društva GEA] i [CPA] su [solidarno] odgovorna za iznos od 827 842 [eura]’.
Članak 2. [drugi stavak točka] 32. zamjenjuje se sljedećim tekstom:
,32. [Društvo GEA] odgovorno je za iznos od 1 432 229 [eura].”
- 21 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 20. travnja 2010. društvo GEA podnijelo je tužbu za poništenje protiv Odluke iz 2010. i zatražilo od Općeg suda, podredno, izmjenu iznosa novčane kazne koja mu je izrečena.
- 22 Opći je sud presudom od 15. srpnja 2015., GEA Group/Komisija (T-189/10, EU:T:2015:504), poništio Odluku iz 2010. u dijelu u kojem se ona odnosila na društvo GEA. Opći je sud presudio da je Komisija povrijedila prava obrane tog društva jer je donijela tu odluku, a da ga nije prethodno saslušala. Ta presuda nije bila predmet žalbe.

C. Sporna odluka

- 23 Komisija je 29. lipnja 2016. donijela spornu odluku.
- 24 U članku 1. te odluke preuzet je isti tekst, naveden u točki 20. ove presude, iz članka 1. Odluke iz 2010., kojim je izmijenjen članak 2. drugi stavak Odluke iz 2009.
- 25 Člankom 2. pobijane odluke kao dan dospjeća novčanih kazni određen je 10. svibnja 2010.

III. Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 26 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 8. rujna 2016. društvo GEA podnijelo je zahtjev za poništenje sporne odluke.

- 27 U prilog svojoj tužbi društvo GEA je istaknulo pet tužbenih razloga, od kojih se prvi temeljio na povredi pravila o zastari, drugi na povredi članka 266. UFEU-a i prava obrane, treći na povredi članka 23. stavaka 2. i 3. Uredbe br. 1/2003, četvrti na povredi načela jednakog postupanja i, peti, koji se sastoji od dvaju dijelova, na prekoračenju ovlasti i na nedostatku u obrazloženju.
- 28 Pobijanom presudom Opći sud prihvatio je četvrti tužbeni razlog kao i prvi dio petog tužbenog razloga te je, ocijenivši da nije potrebno ispitati druge tužbene razloge, poništio spornu odluku.

IV. Zahtjevi stranaka

29 Komisija od Suda zahtijeva da:

- ukine pobijanu presudu i
- naloži društvu GEA snošenje troškova nastalih u postupcima kako pred Općim sudom tako i pred Sudom.

30 Društvo GEA od Suda zahtijeva da:

- odbije žalbu i
- naloži Komisiji snošenje troškova postupka.

V. O žalbi

31 U prilog svojoj žalbi Komisija ističe dva žalbena razloga, od kojih se prvi temelji na pogrešnoj primjeni načela jednakog postupanja, pojma poduzetnika i pravila o solidarnoj odgovornosti kao i na povredi obveze obrazlaganja, a drugi na povredi pravila o određivanju dana dospijeca novčanih kazni u području prava tržišnog natjecanja kao i povredi obveze obrazlaganja.

A. Dopuštenost

1. Argumentacija stranaka

32 Društvo GEA smatra da je Komisijina žalba nedopuštena.

33 U tom pogledu društvo GEA tvrdi, kao prvo, da Komisija nema nikakav pravni interes za podnošenje žalbe jer Odluka iz 2009. više nije pravna osnova na temelju koje bi se moglo zahtijevati plaćanje novčane kazne.

34 Kao drugo, društvo GEA smatra da Komisija nema nikakav pravni interes za podnošenje žalbe jer sporna odluka nije valjana. Naime, rok zastare za određivanje novčane kazne istekao je prije donošenja te odluke jer je proteklo više od deset godina u smislu članka 25. stavka 5. Uredbe br. 1/2003, neovisno o tome je li taj rok bio prekinut ili ne.

35 Komisija odgovara da ima pravni interes podnijeti žalbu protiv pobijane presude s obzirom na to da, kao prvo, nije uspjela sa svojim zahtjevom pred Općim sudom i, kao drugo, s obzirom na to da društvo GEA, tvrdeći da ta institucija nema nikakav pravni interes za podnošenje te žalbe zbog navodnog prekoračenja roka zastare za izricanje novčane kazne, osporava valjanost sporne odluke. Međutim, prema mišljenju Komisije, takav tužbeni razlog nije ni istaknut pred Općim sudom niti ga je on ispitao. Iz toga slijedi da ga ne treba ispitati.

2. Ocjena Suda

- 36 Na temelju članka 56. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije, osim u predmetima koji se odnose na sporove između Europske unije i njezinih službenika, žalbu mogu podnijeti i države članice i institucije Unije koje se nisu uključile u postupak pred Općim sudom. Bez obzira na to jesu li ili nisu bile stranke u prvostupanjskom postupku, institucije Unije stoga ne moraju dokazivati bilo kakvo postojanje pravnog interesa za podnošenje žalbe protiv odluke Općeg suda (presuda od 8. srpnja 1999., Komisija/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, t. 171.).
- 37 Naime, Komisija je slobodna ocijeniti prikladnost podnošenja žalbe protiv odluke Općeg suda i nije na Sudu da nadzire njezine odluke u tom pogledu (vidjeti u tom smislu presudu od 8. srpnja 1999., Komisija/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, t. 172.).
- 38 Stoga je dovoljno utvrditi da su prigovori društva GEA koji se odnose na navodni nedostatak pravnog interesa Komisije potpuno neosnovani, tako da treba smatrati da je žalba dopuštena.

B. Meritum

1. Prvi žalbeni razlog

- 39 Prvi žalbeni razlog sastoji se od dvaju dijelova. Prvim dijelom tog žalbenog razloga Komisija prigovara Općem sudu da je počinio pogrešku u primjeni načela jednakog postupanja, pojma poduzetnika i pravila o solidarnoj odgovornosti jer je smatrao da je mogla drukčije odrediti dio novčane kazne za koju su društva GEA i ACW solidarno odgovorna. Drugi dio navedenog žalbenog razloga, koji valja najprije ispitati, temelji se na povredi obveze obrazlaganja.

a) Drugi dio prvog žalbenog razloga

1) Argumentacija stranaka

- 40 Drugim dijelom svojeg prvog žalbenog razloga Komisija tvrdi da se utvrđenje iz točke 111. pobijane presude, prema kojem je ona povrijedila načelo jednakog postupanja, temelji na proturječnom obrazloženju iznesenom u točkama 108. do 110. navedene presude i osobito na neodređenom utvrđenju, iznesenom u točki 108. iste presude, da je „Komisija sigurno mogla drugačije utvrditi dio novčane kazne na čije su plaćanje solidarno i dalje bila obvezna društva ACW i [GEA]”.
- 41 Društvo GEA osporava tu argumentaciju.

2) Ocjena Suda

- 42 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, obveza obrazlaganja presuda, koju Opći sud ima na temelju članka 36. i članka 53. stavka 1. Statuta Suda Europske unije, njemu ne nalaže da pruži obrazloženje kojim bi se, iscrpno i pojedinačno, osvrnuo na sve tvrdnje koje su iznijele stranke u sporu. Obrazloženje stoga može biti implicitno, pod uvjetom da se njime zainteresiranim osobama omogućava da se upoznaju s razlozima na kojima je Opći sud utemeljio odluku, a Sudu da raspolaze s dovoljno elemenata za obavljanje nadzora u okviru žalbe (presuda od 14. rujna 2016., Trafilerie Meridionali/Komisija, C-519/15 P, EU:C:2016:682, t. 41.).

- 43 U ovom slučaju dovoljno je utvrditi da je obrazloženje koje je Opći sud iznio u točkama 106. do 111. pobijane presude takvo da omogućuje Komisiji da bude upoznata s razlozima zbog kojih je Opći sud prihvatio četvrti tužbeni razlog koji je društvo GEA istaknulo u prvostupanjskom postupku, a Sudu da raspolaže s dovoljno elemenata za izvršavanje svojeg sudskog nadzora.
- 44 Naime, iz tih točaka nesumnjivo proizlazi da je Opći sud zaključio da je Komisija, trebala, kao prvo, utvrditi omjer između dijela novčane kazne za koji je društvo ACW solidarno odgovorno zajedno s društvima GEA i CPA i dijela za koji je solidarno odgovorno samo s društvom GEA te, kao drugo, raspodijeliti smanjenje novčane kazne društva ACW između dvaju odnosa solidarnosti primjenom istog omjera.
- 45 S obzirom na prethodno navedeno, drugi dio prvog žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

b) Prvi dio prvog žalbenog razloga

1) Argumentacija stranaka

- 46 Prvim dijelom svojeg prvog žalbenog razloga Komisija smatra da je Opći sud u točki 108. pobijane presude pogrešno zaključio da je mogla drugačije odrediti dio novčane kazne koji društva GEA i ACW moraju platiti solidarno kako bi ograničila dio novčane kazne za koji samo društvo GEA može biti odgovorno. Prema mišljenju Komisije, Opći sud je u točkama 106. do 111. pobijane presude počinio pogrešku prilikom primjene načela jednakog postupanja, ne poštujući sudsku praksu Suda o pojmu poduzetnika i o solidarnoj odgovornosti kao i onu o posljedicama smanjenja novčane kazne odobrenog društvu kćeri u okviru jedinstvenog gospodarskog poduzetnika.
- 47 Prema mišljenju Komisije, solidarna odgovornost samo je izraz pojma poduzetnika i ne može se odvojiti od njega.
- 48 U tom pogledu ta institucija ističe da su, suprotno onomu što je Opći sud utvrdio u točki 55. pobijane presude, društva GEA, ACW i CPA za cijelo vrijeme trajanja predmetne povrede činili jednog te istog poduzetnika kojemu je ona izrekla jednu novčanu kaznu i da su u tom kontekstu članak 2. drugi stavak, točke 31. i 32. Odluke iz 2009., s jedne strane, i članak 2. drugi stavak, točke 31.a, 31.b i 32. Odluke iz 2009., kako je izmijenjena spornom odlukom, s druge strane, prikaz različitih maksimalnih iznosa novčane kazne za koje se svaki pravni subjekt u sastavu tog poduzetnika može smatrati solidarno odgovornim.
- 49 Komisija pojašnjava da, s obzirom na to da su društva GEA, ACW i CPA činila jednog te istog poduzetnika, nije trebalo ocijeniti jednakost postupanja prema tim trima društvima.
- 50 Komisija smatra da je Opći sud, unatoč činjenici da su predmetna društva bila dio istog poduzetnika, u točkama 106. do 111. pobijane presude proveo umjetnu podjelu dviju skupina subjekata koji su solidarno odgovorni, na način da je primijenio teoriju istovrsnu teoriji unutarnje raspodjele solidarne odgovornosti, a taj je pristup, prema njezinu mišljenju, zabranjen u skladu sa zaključcima iz presude od 10. travnja 2014., Komisija i dr./Siemens Österreich i dr. (C-231/11 P do C-233/11 P, EU:C:2014:256).
- 51 U tim uvjetima, Komisija smatra da ništa ne opravdava izuzimanje jednog ili drugog društva koja pripadaju jednom te istom poduzetniku od solidarne odgovornosti za plaćanje bilo kojeg dijela novčane kazne koja im je izrečena i da ta društva uobičajeno dijele zajedničke dijelove izrečene novčane kazne do pojedinačnih granica svakog od njih.
- 52 Komisija tvrdi da maksimalni iznos novčane kazne za čije je plaćanje svako društvo u sastavu poduzetnika u smislu članka 81. UEZ-a solidarno odgovorno ne odgovara određenom razdoblju sudjelovanja u predmetnoj povredi.

- 53 Naposljetku, što se tiče činjenice da je novčana kazna izrečena društvu ACW smanjena na gornju granicu od 10 % njegova prihoda, primjenjivu na to društvo, iz presude od 26. studenoga 2013., *Kendrion/Komisija* (C-50/12 P, EU:C:2013:771) proizlazi da na odgovornost društva GEA ne smije utjecati smanjenje odobreno njegovu bivšem društvu kćeri ACW jer na dan donošenja Odluke iz 2009. potonje društvo i društvo GEA više nisu bili u sastavu istog poduzetnika.
- 54 Društvo GEA, prije svega odgovara da je Opći sud pravilno smatrao da je Komisija bez ikakvog objektivnog opravdanja povrijedila načelo jednakog postupanja. Smatra da se to načelo, suprotno onomu što tvrdi Komisija, ne primjenjuje samo na različite poduzetnike, nego i na odnose između društava koja čine istog poduzetnika.
- 55 Nadalje, društvo GEA smatra da Komisija nije utvrdila samo jednu novčanu kaznu, nego dvije zasebne novčane kazne za dvije različite skupine subjekata, koji su međusobno i solidarno odgovorni unutar svake skupine, te za dva različita razdoblja povrede. S jedne strane, članak 2. drugi stavak točka 31. Odluke iz 2009. odnosi se na razdoblje od 30. rujna 1995. do 17. svibnja 2000. a, s druge strane, članak 2. drugi stavak točka 32. te odluke upućuje na razdoblje od 11. rujna 1991. do 29. rujna 1995. Ta raspodjela posljedica je činjenice da društvo CPA nije sudjelovalo u predmetnoj povredi tijekom tog potonjeg razdoblja.
- 56 Usto, društvo GEA smatra da Opći sud nije po analogiji primijenio teoriju unutarnje raspodjele solidarne odgovornosti, suprotno tvrdnjama Komisije. Pobjana presuda ne odnosi se na odgovornost s unutarnjeg gledišta, nego na mjeru prema kojoj su društva iz „grupe GEA” odgovorna „na van” u odnosu na Komisiju.
- 57 Naposljetku, što se tiče učinaka primjene gornje granice od 10 % prihoda u korist društva ACW, društvo GEA tvrdi da se, suprotno onomu što tvrdi Komisija, presuda od 26. studenoga 2013., *Kendrion/Komisija* (C-50/12 P, EU:C:2013:771) ne može tumačiti na način da na bivše društvo majku ne treba utjecati primjena gornje granice od 10 % prihoda na njegovo bivše društvo kćer.

2) Ocjena Suda

- 58 Uvodno, treba podsjetiti da načelo jednakog postupanja predstavlja opće načelo prava Unije utvrđeno člancima 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. To načelo zahtijeva da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način i da se u različitim situacijama ne postupa na jednak način, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (presuda od 24. rujna 2020., *Prysmian i Prysmian Cavi e Sistemi/Komisija*, C-601/18 P, EU:C:2020:751, t. 101. kao i navedena sudska praksa). Komisija je dužna poštovati to načelo kada izvršava ovlast izricanja novčane kazne poduzetnicima koji su počinili povredu pravila tržišnog natjecanja Unije i određivanja njezina iznosa, kojom raspolaže na temelju članka 23. stavka 2. Uredbe br. 1/2003 (vidjeti u tom smislu presudu od 26. studenoga 2013., *Kendrion/Komisija*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, t. 63. i navedenu sudsku praksu).
- 59 S obzirom na navedeno, kada se više pravnih osoba može smatrati osobno odgovornima za sudjelovanje u povredi pravila tržišnog natjecanja Unije zbog toga što pripadaju jednom te istom poduzetniku kojem se može pripisati ta povreda, Komisija ima ovlast na temelju te odredbe izreći im novčanu kaznu za čije su plaćanje solidarno odgovorni (presuda od 10. travnja 2014., *Areva i dr./Komisija*, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 120.).
- 60 Ipak, kada odluči izvršavati tu ovlast izricanja kazni i sankcija, Komisija ne može slobodno utvrditi vanjski odnos solidarne odgovornosti i, osobito, iznos novčane kazne u pogledu kojeg može zahtijevati plaćanje u cijelosti od svakog od solidarnih dužnika (presuda od 10. travnja 2014., *Areva i dr./Komisija*, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 121.).

- 61 Naime, budući da je pojam prava Unije o solidarnoj odgovornosti za plaćanje novčane kazne samo izraz *ipso iure* pravnog učinka pojma „poduzetnik”, određivanje iznosa novčane kazne čije plaćanje Komisija može zahtijevati u cijelosti od svakog od solidarnih dužnika proizlazi iz, u svakom pojedinačnom slučaju, primjene tog pojma poduzetnika (presuda od 10. travnja 2014., Areva i dr./Komisija, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 122.).
- 62 U tom pogledu, izbor autora Ugovorâ bio je korištenje pojma „poduzetnik” radi označavanja počinitelja povrede prava tržišnog natjecanja, kojeg se može kazniti primjenom članaka 81. i 82. UEZ-a, a ne drugih pojmova poput društva ili pravne osobe (presuda od 10. travnja 2014., Areva i dr./Komisija, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 123.).
- 63 Štoviše, isti je pojam poduzetnika Unijin zakonodavac koristio u članku 23. stavku 2. Uredbe br. 1/2003 radi određivanja subjekta kojem Komisija može izreći novčanu kaznu kako bi kaznila povredu pravila tržišnog natjecanja Unije (presuda od 10. travnja 2014., Areva i dr./Komisija, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 124.).
- 64 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, pojam „poduzetnik”, u smislu prava tržišnog natjecanja Unije, znači svaki subjekt koji obavlja gospodarsku djelatnost, neovisno o njegovu pravnom statusu i načinu financiranja. Taj pojam treba shvatiti tako da se njime označava gospodarska jedinica, iako je s pravnog gledišta ta jedinica sastavljena od više fizičkih ili pravnih osoba (presude od 10. travnja 2014., Areva i dr./Komisija, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, t. 125. kao i od 27. travnja 2017., Akzo Nobel i dr./Komisija, C-516/15 P, EU:C:2017:314, t. 47. i 48.).
- 65 Kada Komisija, u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003, ima ovlast naložiti solidarno plaćanje novčane kazne većem broju pravnih osoba koje su dio jednog poduzetnika odgovornog za povredu, Komisijino određivanje iznosa te novčane kazne, u mjeri u kojoj se u pojedinom slučaju temelji na pojmu poduzetnika, koji je pojam prava Unije, podvrgnuto je određenim ograničenjima koja zahtijevaju da se pravilno vodi računa o obilježjima poduzetnika o kojemu je riječ kako je bio ustrojen u vrijeme kada je povreda počinjena (presuda od 10. travnja 2014., Komisija i dr./Siemens Österreich i dr., C-231/11 P do C-233/11 P, EU:C:2014:256, t. 51.).
- 66 U tom pogledu, kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 49. svojeg mišljenja, sastav predmetnog poduzetnika može imati različite konfiguracije tijekom sudjelovanja tog poduzetnika u povredi. Te promjene mogu nastati osobito kada, kao u ovom slučaju, povreda traje dulje.
- 67 Budući da te razlike ne dovode u pitanje jedinstvenost poduzetnika kao osobe kojoj se može pripisati povreda, one ne utječu na Komisijinu ovlast, navedenu u točki 59. ove presude, da izrekne novčanu kaznu solidarno većem broju pravnih osoba koje pripadaju jednom te istom poduzetniku.
- 68 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz točaka 1. do 3. i 6. do 8. pobijane presude, struktura grupe GEA tijekom razdoblja u kojem je počinjena povreda bila je sljedeća. Između 1991. i 17. svibnja 2000. društvo OCG, koje je nakon tog potonjeg datuma nazvano ACW, bilo je društvo kćer u 100-postotnom vlasništvu društva MG, koje je pak postalo društvo GEA od 2005. Tijekom istog razdoblja društvo OCA, koje je počevši od 30. kolovoza 2000. nazvano CPA, bilo je u 100-postotnom vlasništvu društva MG te je tijekom različitih razdoblja bilo ili društvo kći ili izravno društvo majka društva OCG. Društvo OCA bilo je društvo majka sa 100-postotnom izravnom kontrolom nad društvom OCG od 30. rujna 1995. do 30. rujna 1999. Od 30. rujna 1999. do 17. svibnja 2000. društvo OCG je bilo društvo majka sa 100-postotnom izravnom kontrolom nad društvom OCA te je nad potonjim društvom vršilo izravnu kontrolu.
- 69 S obzirom na zaključke koji proizlaze iz presude od 10. rujna 2009., Akzo Nobel i dr./Komisija (C-97/08 P, EU:C:2009:536), Komisija je u Odluci iz 2009. pravilno utvrdila da je, uzimajući u obzir gospodarske, organizacijske i pravne veze koje objedinjuju predmetna društva, društvo MG, koje je

postalo društvo GEA, izvršavajući odlučujući utjecaj na svoja društva kćeri, s društvima OCG i OCA, koja su postala društva ACW i CPA, činilo dio jednog poduzetnika u smislu prava tržišnog natjecanja Unije.

- 70 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je Komisija mogla valjano smatrati da su društva GEA, ACW i CPA tvorila jednog te istog poduzetnika koji je u različitim uzastopnim konfiguracijama počinio predmetnu povredu.
- 71 Stoga valja utvrditi da je Opći sud, time što je u točki 55. pobijane presude zaključio da je postojao, s jedne strane, jedan poduzetnik u smislu prava tržišnog natjecanja Unije koji se sastojao od društava GEA, ACW i CPA od 30. rujna 1995. do 17. svibnja 2000. i, s druge strane, jedan poduzetnik u smislu tog prava koji se sastojao od društava GEA i ACW od 11. rujna 1991. do 29. rujna 1995., utvrdio postojanje dvaju poduzetnika u smislu prava tržišnog natjecanja Unije te je stoga počinio pogrešku koja se tiče prava time što je pogrešno protumačio pojam „poduzetnik” u smislu članka 81. UEZ-a.
- 72 Budući da je solidarna odgovornost samo izraz *ipso iure* pravnog učinka pojma poduzetnik i da je, u ovom slučaju, postojao jedan te isti poduzetnik, Komisija je imala pravo utvrditi, prvotno u članku 2. drugom stavku točkama 31. i 32. Odluke iz 2009., a zatim u članku 2. drugom stavku točkama 31.a, 31.b i 32. Odluke iz 2009., kako je izmijenjena spornom odlukom, maksimalne iznose jedne novčane kazne za čije su se plaćanje društva GEA, ACW i CPA mogla smatrati solidarno odgovornima kao subjekti koji čine jednog te istog poduzetnika kojemu se predmetna povreda može pripisati. Naime, kao što je to Komisija istaknula, u situaciji poput one o kojoj je riječ, utvrđivanje takvih maksimalnih iznosa ne odražava posebna razdoblja sudjelovanja subjekata koji čine jedinstvenog poduzetnika u predmetnoj povredi.
- 73 U tim je okolnostima Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točkama 106. i 109. pobijane presude utvrdio da su u ovom slučaju postojala dva odnosa solidarne odgovornosti između društava GEA, ACW i CPA, iako su ona činila jednog te istog poduzetnika te su dvije novčane kazne bile izrečene za dva posebna razdoblja koja odražavaju sudjelovanje tih triju društava u predmetnoj povredi, te je stoga povrijedio pravila o utvrđivanju solidarne odgovornosti kako ona proizlaze iz članka 23. stavka 2. Uredbe br. 1/2003.
- 74 Što se tiče činjenice da je na temelju sporne odluke društvo GEA i dalje jedino odgovorno za iznos od 1 432 229 eura, ta je okolnost, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 53. svojeg mišljenja, isključivo automatska posljedica smanjenja primijenjenog na novčanu kaznu izrečenu društvu ACW.
- 75 U tom pogledu valja istaknuti da kada dvije odvojene pravne osobe, poput društva majke i njegova društva kćeri, ne čine više jednog poduzetnika u smislu članka 81. UEZ-a u vrijeme donošenja odluke kojom im se izriče novčana kazna, svaka od njih ima pravo na to da se prema njoj pojedinačno primijeni gornja granica od 10 % prihoda (vidjeti u tom smislu presudu od 26. studenoga 2013., Kendrion/Komisija, C-50/12 P, EU:C:2013:771, t. 57.).
- 76 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz točaka 2. i 3. pobijane presude, nesporno je da na dan donošenja Odluke iz 2009. društvo GEA više nije činilo gospodarski subjekt s društvima ACW i CPA u smislu članka 81. UEZ-a.
- 77 Ta je posebnost navela Komisiju da izračuna odvojeno navedenu gornju granicu na temelju prihoda koji je bio ostvaren tijekom poslovne godine koja je prethodila donošenju sporne odluke (vidjeti po analogiji presudu od 26. studenoga 2013., Kendrion/Komisija, C-50/12 P, EU:C:2013:771, t. 67.).
- 78 Osim toga, kao što to proizlazi iz točke 8. pobijane presude, iznos koji je Komisija prvotno smatrala prikladnim utvrditi na temelju solidarne odgovornosti društva ACW zbog njegova sudjelovanja u zabranjenom sporazumu iznosio je 3 346 200 eura, odnosno točno isti iznos kao onaj utvrđen za društvo GEA.

- 79 Međutim, valja smatrati da činjenica da je u spornoj odluci Komisija, s jedne strane, smatrala društvo GEA solidarno odgovornim za plaćanje ukupnog iznosa novčane kazne, koja iznosi 3 346 200 eura, i, s druge strane, društvo ACW solidarno odgovornim za plaćanje iznosa od 1 086 129 eura, proizlazi iz primjene gornje granice od 10 % prihoda, predviđene člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003, na društvo ACW.
- 80 Stoga činjenica da je društvo GEA i dalje jedino odgovorno za iznos od 1 432 229 eura proizlazi iz posebne okolnosti da na dan donošenja Odluke iz 2009. to društvo više nije s društvima ACW i CPA tvorilo jednog poduzetnika u smislu članka 81. UEZ-a.
- 81 U tom kontekstu, društvo GEA ne može s uspjehom tvrditi da je na njegovu štetu počinjena povreda načela jednakog postupanja. U tom pogledu dovoljno je istaknuti da se povreda tog načela ne može utvrditi u situaciji kao što je to ona o kojoj je riječ, u kojoj društvo kći, koje na dan donošenja odluke kojom se izriče novčana kazna jedinstvenom poduzetniku kojemu je ono pripadalo, više ne pripada tom jedinstvenom poduzetniku, ima pravo da se na njega pojedinačno primijeni gornja granica od 10 % prihoda. Na temelju te posebne okolnosti ne može se zaključiti da su se predmetna društva nalazila u usporedivim situacijama (vidjeti u tom smislu presudu od 26. studenoga 2013., *Kendrion/Komisija*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, t. 68.).
- 82 U svakom slučaju, ne može se uspješno pozivati na povredu načela jednakog postupanja jer u ovom slučaju, kao što to proizlazi iz točke 73. ove presude, ne postoje dva odnosa solidarne odgovornosti koji odražavaju posebna razdoblja te se stoga ne može izvršiti raspodjela solidarne odgovornosti.
- 83 Stoga se članak 2. drugi stavak točka 32. Odluke iz 2009., kako je izmijenjena spornom odlukom, kojim se društvu GEA izriče novčana kazna u iznosu od 1 432 229 eura, ne odnosi na društvo CPA, ne zato što se ta točka odnosi na posebno razdoblje povrede tijekom kojeg ono nije sudjelovalo u jedinstvenoj povredi koju je utvrdila Komisija, što nije slučaj, već samo zato što je iznos novčane kazne za koji je društvo CPA odgovorno u pogledu svojeg pojedinačnog sudjelovanja u toj povredi zbog svoje pripadnosti poduzetniku koji ju je počinio, u cijelosti obuhvaćeno iznosima novčane kazne u točkama 31.a i 31.b navedenog članka 2. stavka drugog.
- 84 U tim okolnostima valja utvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točki 111. pobijane presude smatrao da Komisija nije poštovala svoje obveze na temelju načela jednakog postupanja.
- 85 Uzimajući u obzir sva prethodna razmatranja, valja prihvatiti prvi dio prvog žalbenog razloga.

2. Drugi žalbeni razlog

- 86 Drugi žalbeni razlog ima dva dijela. Prvim dijelom tog žalbenog razloga Komisija u biti prigovara Općem sudu da je počinio pogrešku time što je smatrao da se dan dospijeća novčane kazne o kojoj je riječ može odrediti tek od dana primitka obavijesti o spornoj odluci. Drugi dio navedenog žalbenog razloga, koji valja najprije ispitati, temelji se na povredi obveze obrazlaganja.

a) Drugi dio drugog žalbenog razloga

1) Argumentacija stranaka

- 87 Drugim dijelom svojeg drugog žalbenog razloga Komisija prigovara Općem sudu da nije dovoljno obrazložio svoje utvrđenje iz točke 126. pobijane presude, prema kojem valja smatrati da obveza plaćanja novčanih kazni proizlazi isključivo iz članka 1. sporne odluke i da se dan dospijeća tih novčanih kazni može odrediti tek od dana primitka obavijesti o toj odluci.

88 Društvo GEA odgovara da je pobijana presuda dovoljno obrazložena.

2) Ocjena Suda

89 Kao što je to navedeno u točki 42. ove presude, obveza obrazlaganja koju ima Opći sud nalaže mu da na jasan i nedvosmislen način iznese svoje obrazloženje tako da zainteresirane osobe mogu biti upoznate s razlozima za donesenu odluku, a Sud da može izvršavati sudski nadzor.

90 U ovom slučaju dovoljno je utvrditi da je obrazloženje koje je Opći sud iznio u točkama 122. do 125. pobijane presude takvo da omogućuje Komisiji da se upozna s razlozima zbog kojih je Opći sud prihvatio prvi dio petog tužbenog razloga koji je društvo GEA istaknulo u prvostupanjskom postupku, a Sudu da raspolaže s dovoljno elemenata za izvršavanje svojeg sudskog nadzora.

91 Naime, iz tih točaka u biti proizlazi da je Opći sud, zbog činjenice da je prvotni tekst članka 2. drugog stavka točaka 31. i 32. Odluke iz 2009. zamijenjen onim koji proizlazi iz članka 1. sporne odluke, u točki 126. pobijane presude došao do zaključka prema kojem obveza plaćanja novčanih kazni proizlazi isključivo iz članka 1. sporne odluke i da se dan dospijeca tih novčanih kazni može odrediti samo od dana primitka obavijesti o toj odluci.

92 Stoga drugi dio drugog žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.

b) Prvi dio drugog žalbenog razloga

1) Argumentacija stranaka

93 Prvim dijelom svojeg drugog žalbenog razloga Komisija prigovara Općem sudu da je počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točki 126. pobijane presude utvrdio da se dan dospijeca novčane kazne u ovom slučaju može utvrditi tek od dana primitka obavijesti o spornoj odluci.

94 Komisija pojašnjava da učinak poništenja Odluke iz 2010. nije bio samo ponovno aktivirati članak 2. drugi stavak točke 31. i 32. Odluke iz 2009., nego i dan prvotnog dospijeca iz članka 2. zadnjeg stavka te odluke.

95 U tom kontekstu Komisija ističe da je imala pravo izmijeniti iznos izrečene novčane kazne i solidarnu odgovornost a da nije nužno trebala utvrditi novi dan dospijeca te novčane kazne. Stoga Komisija smatra da iako je spornom odlukom izmijenila dijelove izreke Odluke iz 2009. koji su određivali iznos novčane kazne i solidarnu odgovornost, ona nije bila dužna odrediti dan dospijeca izrečene novčane kazne nakon dana obavijesti o spornoj odluci.

96 Prema mišljenju te institucije, ako bi Sud trebao potvrditi da ona mora utvrditi dan dospijeca novčanih kazni nakon dana obavijesti o odluci o izmjeni kao što je sporna odluka, to bi dovelo do gubitka kamata na preostali dio novčane kazne od prvotno utvrđenog dana dospijeca, čime bi se ograničila njezina margina prosudbe i smanjila učinkovitost novčanih kazni koje je izrekla.

97 U tim okolnostima, Komisija smatra da je u ovom slučaju, kako se društvo GEA ne bi stavilo u nepovoljniji položaj u odnosu na društva ACW i CPA, imala pravo utvrditi dan dospijeca novčanih kazni 10. svibnja 2010.

- 98 Društvo GEA odgovara da iako je točno da Komisija ima ovlast utvrditi dan od kojeg se može zahtijevati plaćanje novčanih kazni i dan od kojeg počinju teći zatezne kamate, ta ovlast ne obuhvaća utvrđivanje dana dospijeca zateznih kamata koji prethodi danu na koji su novčane kazne bile utvrđene. Smatra da nije moguće opravdati ranije utvrđivanje dana dospijeca novčane kazne od dana dostave odluke koja je temelj te novčane kazne učinkovitošću prava Unije.
- 99 Posljedično, prema mišljenju društva GEA, budući da se dan dospijeca novčane kazne ne može utvrditi na dan koji je raniji od dana obavijesti o spornoj odluci, kamate koje se odnose na plaćanje novčane kazne mogu početi teći tek od dana obavijesti o toj odluci, u skladu s načelom prema kojem pripadak slijedi glavnicu.

2) Ocjena Suda

- 100 Komisijinim odlukama kojima ona izriče novčane kazne za povrede prava tržišnog natjecanja Unije određuju se, među ostalim, iznos predmetnih novčanih kazni i zatezne kamate, kao i podaci o njezinu bankovnom računu na koji dotični poduzetnici moraju platiti te novčane kazne. Tim se odlukama također utvrđuje rok za plaćanje izrečenih novčanih kazni. Kako bi se izbjegla prisilna naplata, plaćanje se mora izvršiti prije isteka tog roka.
- 101 U tom pogledu valja podsjetiti da su na temelju članka 299. UFEU-a odluke Komisije kojima se nameće novčana obveza, osim ako se nameće državama članicama, izvršive.
- 102 Također valja istaknuti da na temelju članka 278. UFEU-a postupci pokrenuti pred Sudom Europske unije protiv takvih vrsta odluka nemaju suspenzivni učinak.
- 103 Iz toga slijedi da Komisijine odluke postaju izvršne u skladu s uvjetima određenima u članku 299. UFEU-a i da novčane kazne koje one sadržavaju u načelu dospijevaju istekom roka određenog u tim odlukama.
- 104 U tim okolnostima i vodeći računa o cilju osiguranja stvarnog poštovanja pravila o tržišnom natjecanju Unije, valja smatrati da dužnik načelno mora platiti iznos koji duguje prije dana dospijeca tog plaćanja koji je Komisija utvrdila u svojoj odluci.
- 105 U ovom slučaju Komisija je prvotno u članku 2. posljednjem stavku Odluke iz 2009. predvidjela dan dospijeca izrečenih novčanih kazni, koji je određen po isteku roka od tri mjeseca od dana obavijesti o toj odluci za sve poduzetnike adresate navedene odluke.
- 106 Kao što to proizlazi iz točke 124. pobijane presude, Opći je sud u svojoj presudi od 15. srpnja 2015., GEA Group/Komisija (T-189/10, EU:T:2015:504) poništio Odluku iz 2010. u dijelu u kojem se odnosila na društvo GEA a kojom je Komisija odlučila da valja izmijeniti Odluku iz 2009. jer je, s jedne strane, novčana kazna izrečena društvu ACW prelazila gornju granicu od 10 % prihoda i, s druge strane, iznos novčane kazne za koji je društvo ACW bilo solidarno odgovorno s društvima GEA i CPA trebao biti smanjen. Kao što je to Opći sud istaknuo u točki 125. pobijane presude, to je poništenje dovelo do ponovnog aktiviranja prvotnog teksta članka 2. Odluke iz 2009.
- 107 Međutim, navedeni tekst ponovno je zamijenjen onim iz sporne odluke. Člankom 2. te odluke utvrđen je novi dan dospijeca novčanih kazni, odnosno 10. svibnja 2010.
- 108 Taj je dan, s jedne strane, raniji od dana primitka obavijesti o spornoj odluci i, s druge strane, kasniji od dana dospijeca novčanih kazni koji je utvrđen u Odluci iz 2009. On odgovara danu dospijeca navedenom u Komisijinu dopisu od 9. veljače 2010. koji je priložen Odluci iz 2010.

- 109 U tom kontekstu valja istaknuti da je Komisiji dana ovlast koja uključuje mogućnost da odredi dan dospijeca novčane kazne koju izriče i dan tjeka zateznih kamata, da odredi stopu tih kamata i odluči o načinima izvršenja svoje odluke zahtijevajući, ako je potrebno, izdavanje bankarske garancije koja pokriva glavni iznos i kamate izrečene novčane kazne. U nedostatku takve ovlasti, prednost koju bi poduzetnici mogli ostvariti zakašnjelim plaćanjem novčanih kazni imala bi za učinak slabljenje kazni koje je Komisija izrekla u okviru zadaće koja joj je povjerena da osigura primjenu pravila tržišnog natjecanja Unije.
- 110 U ovom slučaju, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 62. svojeg mišljenja, izmjena članka 2. drugog stavka točaka 31. i 32. Odluke iz 2009., najprije Odlukom iz 2010., koja je u međuvremenu poništena i nakon toga spornom odlukom, odnosila se samo na iznos novčane kazne izrečene društvu ACW i na novo utvrđivanje odnosa solidarne odgovornosti, ali ne i na izricanje novčane kazne kao takvo, ni na njezin ukupan iznos. Stoga valja primijetiti da, suprotno onomu što je Opći sud odlučio u točki 126. pobijane presude, članak 2. Odluke iz 2009. čini pravnu osnovu obveze društava GEA, ACW i CPA da plate novčanu kaznu, a ne članak 1. sporne odluke.
- 111 U tim okolnostima valja utvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točki 126. pobijane presude smatrao da se rok dospijeca novčanih kazni može odrediti tek od dana primitka obavijesti o spornoj odluci.
- 112 Uzimajući u obzir sva prethodna razmatranja, valja prihvatiti prvi dio drugog žalbenog razloga.
- 113 Slijedom toga, pobijanu presudu treba ukinuti.

O upućivanju predmeta Općem sudu

- 114 U skladu s člankom 61. Statuta Suda Europske unije, ako je žalba osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. On tada može sam konačno odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta ili može vratiti predmet na odlučivanje Općem sudu.
- 115 U tom pogledu valja utvrditi da u ovom slučaju Sud ne raspolaže potrebnim elementima za konačno odlučivanje o svim tužbenim razlozima istaknutima u prvostupanjskom postupku.
- 116 Aspekti spora istaknuti u tim tužbenim razlozima podrazumijevaju ispitivanje činjeničnih pitanja na temelju elemenata koje, s jedne strane, Opći sud nije ocijenio u pobijanoj presudi, s obzirom na to da je u točki 128. te presude ocijenio da je takvo ispitivanje suvišno jer je prihvatio četvrti tužbeni razlog i prvi dio petog tužbenog razloga koje je istaknulo društvo GEA, i koji, s druge strane, nisu raspravljani pred Sudom, iz čega proizlazi da se ne može konačno odlučiti o tom pitanju u predmetu.
- 117 Stoga predmet valja vratiti na ponovno suđenje Općem sudu, a o troškovima odlučiti naknadno.

Troškovi

- 118 Budući da se predmet vraća Općem sudu na ponovno suđenje, o troškovima valja odlučiti naknadno.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Ukida se presuda Općeg suda Europske unije od 18. listopada 2018., GEA Group/Komisija (T-640/16, EU:T:2018:700).**
- 2. Predmet T-640/16 vraća se na ponovno odlučivanje Općem sudu Europske unije.**

3. O troškovima će se odlučiti naknadno.

Potpisi